4. Лопіна Н. А. Практико-орієнтований кейс-метод навчання в системі безперервної медичної освіти на основі інформаційних вебтехнологій

ЕФЕКТИВНІСТЬ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАСВОЄННІ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Дудка Т.В., Смандич В.С., Дудка І.В.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Симуляційне навчання в медичній освіті — це сучасна технологія навчання та оцінювання практичних навичок, умінь, що ґрунтується на реалістичному моделюванні, імітації клінічної ситуації із використанням різної складності та реалістичності навчальних моделей.

Перевагами практичних симуляційних занять, із погляду викладача, є:

1) відтворення реальної клінічної ситуації при відпрацюванні навичок надання медичної допомоги;
2) багаторазове відпрацювання навичок, у т.ч.спеціалізованої допомоги при невідкладних станах без ризику для пацієнта;
3) підготовка студентів до складних клінічних сценаріїв;
4) об’єктивний контроль якості надання медичної допомоги;
5) психологічна підготовка студента до навчання та роботи в клініці, зниження рівня стресу.

Переваги для студентів:

- цікаво;
- наочно;
- ефективно.

Зазначений вид навчання дає змогу підвищити інтерес та мотивацію студентів до навчання.

Комплексний підхід, що починається з визначення або виявлення цілей навчання, потім пошуку методу (або методів) навчання, що найкраще підходить для досягнення поставлених цілей, призведуть до покращення результатів.

Зворотній зв’язок зі студентами — важливий компонент забезпечення ефективного навчання симуляції. Зворотній зв’язок можна отримати з різних джерел (наприклад, координатор, колеги) та в різний час на занятті з використанням симуляції (негайно в режимі реального часу або після виконання завдання). Залежно від мети навчання та типу симуляційних дій, зворотній зв’язок може бути коротким і простим або детальним та комплексним. Найбільш поширеним способом здійснення зворотнього

зв’язку є дебрифінг відразу після виконання завдання. Цей метод роздумів та аналізу допомагає учасникам симуляції краще осмислити отриманий досвід. Зворотний зв’язок гарантує, що цілей навчання досягнуто й отриманий під час навчання досвід обговорений. Дебрифінг дає можливість оцінити знання, вміння та взаємини учасників симуляційного заняття, на підставі яких вони ухвалювали рішення під час виконання завдання. Ця форма зворотного зв’язку дає змогу знайти причину будь-яких невідповідностей між вжитими та очікуваними діями. Викладачі можуть передбачити причину тих чи інших дій студентів, однак це припущення вимагає подальшої перевірки для визначення поточної причини виявлених невідповідностей. Перегляд відеозаписів під час дебрифінгу може стати корисним інструментом оцінювання виконаної роботи. Часто учасники симуляційного заняття не повністю усвідомлюють свої дії або не можуть точно згадати, що було зроблено чи сказано, у цьому випадку записи можуть використовуватися для відтворення явищ та ілюстрації критичних подій під час здійснення сценарію.

При порівнянні рівня засвоєння практичних навичок із використанням симуляційного навчання на тренажері для аускультації легень та серця відзначено, що студенти краще засвоїли ряд практичних навичок, отримали більш високий середній бал у порівнянні з контрольною групою студентів. Майбутній медик має відпрацювати всі практичні навички та маніпуляції до зустрічі з реальними пацієнтами в клініці — це головний стимул для вдосконалення системи професійної підготовки медичних працівників.

Симуляційне навчання в медицині дає змогу набути клінічного досвіду без ризику для пацієнта. Симуляція дає можливість проводити тренування в контрольованому середовищі, даючи можливість обміркувати та оцінити отриманий досвід.

Отже, симуляційне навчання не замінює традиційні форми практичного навчання в клініці. Проте цілу низку практичних навичок та вмінь доцільно починати освоювати не біля ліжка хворого чи операційного столу, а на доклінічному етапі, у симуляційному центрі. Впровадження такої двохетапної системи дає змогу підвищити ефективність освітнього процесу загалом.

Список використаних джерел

1. Adler M.D., Vozenilek J.A., Trainor J.L. etal. Development and evaluation of a simulation-based pediatric emergency medicine curriculum. Acad. Med. — 2009. — Vol. 84. — P. 935–941.
2. Baker D.P., Day R., Salas E. Teamwork as an essential componen to fhigh-reliability organizations. Health Serv. Res. — 2006. — Vol. 41. — P. 576–598.

3. Buyske J. The role of simulation in certification.-Surg. Clin. NorthAm. — 2010. — Vol. 90. –P. 619–621.
4. Frank J.R., Snell L.S., Cate O.T. etal. Competency-based medical education: Theory to practice. Med. Teach. — 2010. — Vol. 32. — P. 638–645.

ВИКОРИСТАННЯ «ВІДДІЛЕННЯ СТАНДАРТИЗОВАНОГО ПАЦІЄНТА» В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СІМЕЙНА МЕДИЦИНА»

Дучак Д.М., Смандич В.С., Буряк О.Г., Сокорська В.О., Райда В.В.
Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Сімейна медицина — це пріоритетний напрям та основа для формування національної системи охорони здоров'я в Україні. Саме тому використання симуляційного навчання є найбільш доцільним у цій сфері.

Використання стандартизованого пацієнта в навчанні та для підвищення кваліфікації лікарів і медичних сестер розпочалося ще в 1963 році в Університеті Південної Кароліни, США. Так, уперше, для опанування навичок збору анамнезу та попередньої діагностики захворювань використали акторів, а не справжніх хворих. Акторами були люди, попередньо ознайомлені зі сценарієм, де був описаний стан їхнього здоров'я, скарги та дані анамнезу життя. Використовуючи ці дані, актори симулювали симптоматику того чи іншого захворювання, а студент мав розпізнати хворобу та визначитись із попереднім діагнозом.

Використання стандартизованого пацієнта має низку переваг, а саме:

- вміння правильного збору анамнезу та комунікації із пацієнтом;
- за наявності сценарію, стандартизований пацієнт може обіграти будь-яку нозологію;
- можливе залучення до сценаріїв студентів-медиків;
- відпрацювання практичних навичок та їхнього вдосконалення ;
- опанування.

Висновок. Симуляційне навчання з використанням стандартизованих пацієнтів спрямоване на опанування студентом навичок спілкування із пацієнтом, фізикального та інструментального огляду, інтерпретації даних аналізів для встановлення правильного діагнозу. Крім того, під час занять зі стандартизованим пацієнтом відпрацьовуються також комунікативні навички. Адже фахова діяльність лікаря включає, уміння збирати дані щодо чинників ризику, які призводять до окремих захворювань або обтяжують їхній перебіг. Також студенти мають змогу відпрацьовувати навички